

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 537/2017-41

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 1. februára 2018 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészáros (sudca spravodajca) prerokoval prijatú sťažnosť obchodnej spoločnosti OZETA NEO, a. s., Dopravná 9, Topoľčany, právne zastúpenej spoločnosťou Zvara advokáti s. r. o., Námestie SNP 1, Bratislava, v mene ktorej koná advokát Mgr. Peter Zvara, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Levice v konaní vedenom pod sp. zn. Er 1635/99 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo obchodnej spoločnosti OZETA NEO, a. s., na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Levice v konaní vedenom pod sp. zn. Er 1635/99 p o r u š e n é b o l i .

2. Okresnému súdu Levice vo veci vedenej pod sp. zn. Er 1635/99 p r i k a z u j e konať bez zbytočných priesťahov.

3. Obchodnej spoločnosti OZETA NEO, a. s., p r i z n á v a finančné zadost'učinenie v sume 1 500 € (slovom tisícpäťsto eur), ktoré jej j e Okresný súd Levice p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Obchodnej spoločnosti OZETA NEO, a. s., p r i z n á v a úhradu trov právneho zastúpenia v sume 551,19 € (slovom päťstopäťdesiatjeden eur a devätnásť centov), ktorú j e Okresný súd Levice p o v i n n ý vyplatiť na účet spoločnosti Zvara advokáti s. r. o., Námestie SNP 1, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 537/2017-17 z 12. septembra 2017 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť obchodnej spoločnosti OZETA NEO, a. s. (ďalej aj „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Levice (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. Er 1635/99 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Z obsahu sťažnosti predovšetkým vyplynulo:

«... Na Okresnom súde Levice je pod sp. zn. Er 1635/99 vedené spojené exekučné konanie proti povinnému LEXIS, a.s., ku Bratke 5, Levice (ďalej aj „povinný 1“) a povinnému S.I.D. s.r.o., ku Bratke 5, Levice (ďalej aj „povinný 2“). Veriteľom a oprávneným v exekučnom konaní je sťažovateľ OZETA NEO, a.s. so sídlom Dopravná

2098/9, Topoľčany (pôvodným veriteľom pohľadávok voči povinnému 1 a povinnému 2 bola Všeobecná úverová banka, a.s., v priebehu exekučného konania došlo k postúpeniu pohľadávky pôvodného veriteľa spoločnosti VINACO HOLDINGS LIMITED a následne spoločnosti OZETA NEO, a.s.) (Všeobecná úverová banka, a.s., VINACO HOLDINGS LIMITED a OZETA NEO, a.s. ďalej aj ako „oprávnený“, OZETA NEO, a.s. ďalej aj ako „Sťažovateľ“).»

V ďalšej časti sťažnosti sťažovateľka „*stručne*“ popísala chronológiu úkonov napadnutého exekučného konania a pokračovala:

„... Sťažnosťou na prietahy v konaní zo dňa 28.05.2014 adresovanou predsedovi okresného súdu sa Sťažovateľ domáhal, aby bola odstránená nečinnosť okresného súdu a aby súd o rozvrhu výťažku z exekučnej dražby rozhodol. Sťažnosť bola podpredsedníčkou Okresného súdu Levice vyhodnotená ako čiastočne opodstatnená.

... V exekučnom konaní nie je sporné, že súdny exekútor nevydal celý výťažok z exekučnej dražby správcovi konkurznej podstaty, ale ponechal si sumu 68.336,10 eur (2.058.693,40 Sk).

Predmetom rozhodovania okresného súdu nie je rozhodovanie o nezákonomnom postupe súdneho exekútora, ktorý mal do rúk správcu konkurznej podstaty vydať celú sumu výťažku z exekučnej dražby a svoj nárok na zaplatenie trov exekučného konania si následne prihlásiť do konkurzu ako pohľadávku proti podstate (táto skutočnosť už bola posudzovaná v rámci konkurzného konania), okresný súd má rozhodnúť o rozvrhu výťažku z dražby nehnuteľností povinného 1, po zohľadnení vydania časti výťažku správcovi konkurznej podstaty.

Exekučný súd má povinnosť konať a rozhodnúť vo veci minimálne od 27.03.2012, kedy mu oprávnený oznámil zrušenie konkurzu vedeného na majetok povinného 1.

... je zrejmé, že vec nie je ani po právnej ani po skutkovej stránke zložitá, skutkové tvrdenia sú podložené listinnými dôkazmi a zo strany okresného súdu nie je potrebné vykonať žiadne osobitné dokazovanie.

... je rovnako zrejmé, že aj pri aktívnom pôsobení oprávneného a aj samotného Sťažovateľa, ak aj okresný súd konal, konal len formálne a vždy s časovým odstupom.

Po vrátení exekučného spisu z Krajského súdu v Nitre zostal okresný súd nečinný už viac ako jeden rok.

Je teda zrejmé, že exekučný súd svojim pomalým, nesústređeným a nedôrazným postupom nevytvára podmienky na riadny a spravodlivý výkon súdnej moci a ochranu práv Sťažovateľa. Namiesto toho, aby okresný súd bez zbytočných prietáhov zabezpečil taký výkon verejnej moci, ktorý nebude tolerovať svojvoľný výkon práva súdnym exekútorom, svojou nečinnosťou udržiava protiprávny stav a zaťažuje povinnosťou predkladať dôkazy a vyjadrovať sa k protiprávnemu konaniu súdneho exekútora Sťažovateľa ako oprávneného v exekučnom konaní.

... Sťažovateľ je presvedčený, že nečinnosťou okresného súdu dochádza k porušovaniu práva Sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie. Sťažovateľ má právo, aby bola jeho pohľadávka uspokojená z výťažku exekučnej dražby po odpočítaní trov exekúcie, vyčíslených zákonným spôsobom a priznaných právoplatným uznesením súdom.

... Od vydania uznesenia, ktorým okresný súd neschválil rozvrh výťažku z exekučnej dražby nehnuteľností povinného I a vyhovel námietkam účastníkov uplynuli viac ako dva roky. K prietahom v konaní však došlo už aj v konaní ktoré vydaniu vyššie citovaného uznesenia predchádzalo. Sťažovateľ má záujem na ukončení exekučného konania; namiesto toho, aby okresný súd Sťažovateľovi poskytol ochranu práv a právom chránených záujmov, Sťažovateľ je dlhodobo nútený vynakladať zvýšenú pozornosť priebehu exekučného konania, s čím sú spojené aj ďalšie finančné náklady vynakladané na právne zastupovanie Sťažovateľa.

Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva, a to nie len deklaráciou porušenia a príkazom na ďalšie konanie bez porušovania základného práva, ale najmä poskytnutím vyššieho stupňa ochrany. Sťažovateľ preto žiada priznať finančné zadosťučinenie v sume 3 000 Eur, nakoľko okresný súd vo veci riadne nekoná viac rokov, pričom nejde o vec zložitú a nie je potrebné vykonávať žiadne dokazovanie.

Rovnako si Sťažovateľ uplatňuje náhradu trov právneho zastúpenia, ktoré sú vyčíslené ako dva úkony právnej služby... celkom v sume 363,79 Eur.

Sťažovateľ navrhuje, aby Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom rozhodol takto:

1. Základné právo spoločnosti OZETA NEO, a.s. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Levice v konaní vedenom pod sp. zn. Er 1635/99 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Levice prikazuje v konaní vedenom pod sp. zn. Er 1635/99 konať bez zbytočných prieťahov.

3. Sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 3000 Eur (slovom tritisíc eur), ktoré je Okresný súd Levice povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Sťažovateľovi priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 363,79 Eur (slovom tristošesťdesiattri eur a sedemdesiatdeväť centov), ktorú je Okresný súd Levice Žilina povinný zaplatiť na účet advokáta do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

3. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho predsedom, listom sp. zn. Spr 721/17 z 13. októbra 2017 a právny zástupca sťažovateľky stanoviskom k uvedenému vyjadreniu okresného súdu z 31. októbra 2017.

3.1 Predseda okresného súdu popísal chronológiu úkonov vykonaných okresným súdom a účastníkmi konania v danej veci a dodal tieto relevantné skutočnosti:

„... Sťažovateľ namieta prieťahy súdu v exekučnom konaní v trvaní viac ako dvoch rokov v období od vydania uznesenia, ktorým súd neschválil rozvrh výťažku z exekučnej dražby nehnuteľností povinného v 1. rade a vyhovel námietkam účastníkov s tým, že k prieťahom v konaní došlo už aj v konaní, ktoré vydaniu vyššie citovaného uznesenia predchádzalo.

Pokiaľ ide o namietané prieťahy za vyššie uvedené obdobie tak súd poukazuje na skutočnosť, že na povinného v 1. rade LEXIS a. s., Levice, Ku Bratke č. 5, [REDAKOVANÉ], (vymazaný z Obchodného registra Okresného súdu Nitra dňa 27. 03. 2012) bol uznesením Krajského súdu v Bratislave, č. k. 1K 109/00 zo dňa 17. 08. 2000 vyhlásený konkurz,

v dôsledku čoho bolo exekučné konanie prerušené a to s poukazom na ustanovenie § 14 ods. 1 písm. d/ zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní. Uznesením Krajského súdu v Bratislave, č. k. 1K 109/2000 zo dňa 24. 01. 2012 súd zrušil konkurz z dôvodu, že nie sú predpoklady pre konkurz. Zároveň na povinného v 2. rade S.I.D. s.r.o., Ku Bratke č. 5, Levice, [REDAKOVANÉ] (vymazaný z Obchodného registra Okresného súdu Nitra dňa 28. 11. 2003) Krajský súd v Bratislave, č. k. 7K 284/00 zo dňa 09. 04. 2001 zamietol návrh na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku spoločnosti.

Z vyššie uvedených skutočností tak vyplýva, že v súvislosti s vyhlásením konkurzu a jeho účinkami na súdne a iné konania (vrátane exekučného konania) sa vyhlásením konkurzu ex lege takéto konania prerušujú, a preto súd alebo iný orgán nevydáva rozhodnutie o prerušení konania. V týchto konaniach možno vždy pokračovať na návrh správcu bez ohľadu na to, či úpadca má postavenie žalobcu alebo žalovaného.

... nemožno považovať obdobie počas ktorého bolo exekučné konanie zo zákona prerušené z dôvodu vyhlásenia konkurzu na povinného za prieťahy v súdnom konaní. Takéto prerušenie konania tak podľa nášho názoru možno považovať za prekážku postupu v konaní podľa § 107 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku, resp. § 162 a nasl. Civilného sporového poriadku. Zo spisového materiálu nie sú zrejmé tiež žiadne subjektívne prieťahy zákonného sudcu, ktoré by spôsobil v tomto exekučnom konaní. Okrem toho aj samotný sťažovateľ - oprávnený sa podieľal na tom, že exekučná vec nemohla byť ukončená v primeranom čase, pretože počas exekučného konania podával procesné návrhy, o ktorých súd musel rozhodnúť resp. využíval opravné prostriedky.

Pokiaľ ide o namietanie prieťahov v exekučnom konaní v trvaní viac ako dva roky, na ktoré poukazuje sťažovateľ z dôvodu, že súd neschválil výťažok z dražby nehnuteľností povinného a vyhovel námietkam účastníkov, tak je potrebné uviesť, že počas tohto obdobia exekučný súd vykonával úkony smerujúce k vydaniu rozhodnutia v exekučnom konaní...

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: (1.) zložitost' veci, (2.) správanie účastníka konania a (3.) postup súdu. V súlade s judikatúrou ESLP ústavný

súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa.

Mám za to, že v predmetnom konaní sa jedná o skutkovo a právne zložitejšiu exekučnú vec z dôvodu, že v rámci exekučného konania, v ktorom oprávnený vymáha od povinného peňažný nárok, boli súdnym exekútorom speňazované nehnuteľnosti, pričom bolo tiež potrebné rozhodovať o procesných návrhoch oprávneného, ako jeho právnych predchodcov, povinných a súdneho exekútora a to o námietkach povinného v 1. a v 2. rade, o návrhu na zastavenie a odklad exekúcie, návrhu súdneho exekútora na schválenie príklepu pri dražbe nehnuteľností, návrhu na rozhodnutie o námietkach proti rozvrhu výťažku z dražby nehnuteľnosti s návrhom na schválenie rozvrhu výťažku, návrhu na zmenu účastníka konania, návrhu na zastavenie exekučného konania, ako aj o návrhu na zmenu oprávneného. Súd taktiež rozhodoval o spojení konaní vedených pod sp. zn. 0Er/1635/1999 a 0Er/1641/1999 na spoločné konanie s tým, že vec sa vedie pod sp. zn. 0Er/1635/1999. Okrem toho predmetná exekučná vec bola tiež predložená odvolaciemu súdu z dôvodu podaného odvolania súdnym exekútorom proti rozhodnutiu, ktorým súd vyhovel vzneseným námietkam proti rozvrhu výťažku z dražby nehnuteľnosti a neschválil rozvrh výťažku z dražby nehnuteľnosti.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti predmetná exekučná vec nie je v súčasnej dobe do dnešného dňa právoplatne skončená, čo však bolo zapríčinené povinnosťou súdu rozhodovať o procesných návrhoch strán exekučného konania ako aj vyhlásením konkurzu na jedného z povinných. Aj keď exekučné konanie je poznačené určitými obdobiami nečinnosti súdu, tak tie boli objektívneho charakteru, pričom v exekučnom konaní nebolo zistené dlhšie obdobie nečinnosti, ktoré by malo subjektívny charakter.

Okresný súd Levice Vám zároveň oznamuje, že súhlasí s tým, aby sa od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti upustilo, pretože podľa nášho názoru od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.“

3.1 Právny zástupca sťažovateľky vo svojom podaní k uvedenému vyjadreniu okresného súdu uviedol:

„... Zo samotnej sťažnosti vyplýva, že Sťažovateľ nenamietal nečinnosť Okresného súdu Levice za obdobie, kedy bolo exekučné konanie ex lege prerušené.

Sťažovateľ, resp. jeho právny predchodca na strane oprávneného, upozornil Okresný súd Levice o tom, že konkurz vedený na majetok dlžníka - povinného 1/ bol právoplatne zrušený a súd je povinný právoplatne rozhodnúť o rozvrhu výťažku z exekučnej dražby.

Z uvedeného je zrejmé, že k priesťahom v činnosti Okresného súdu Levice nedošlo v čase, keď rozhodoval o námietkach povinných, návrhu na odklad exekúcie alebo o príklepe v exekučnej dražbe; námietka predsedu Okresného súdu Levice je preto v tejto časti bezpredmetná, pretože za nečinnosť, resp. neefektívnu činnosť Okresného súdu Levice považuje sťažovateľ konanie v období až po zrušení konkurzu vedeného na majetok povinného 1/.

Sťažovateľ nesúhlasí s vyjadrením predsedu Okresného súdu Levice, že vec je skutkovo a právne zložitá.

Skutkovo a právne v tomto exekučnom konaní nemohlo byť zložitú ani rozhodnutie o zmene účastníka exekučného konania na strane oprávneného, ani rozhodnutie o návrhu súdneho exekútora na zastavenie konania a rovnako nemôže byť v danej veci právne zložitú ani rozhodnutie o trovách exekúcie.

... napriek tomu, že do 06.08.2014 boli súdu predložené vyjadrenia účastníkov konania v súvislosti s rozhodnutím súdu o námietkach proti rozvrhu výťažku z exekučnej dražby a odvolaním súdneho exekútora, súd konal až dňa 26.01.2015, keď predložil spis na rozhodnutie o odvolaní súdneho exekútora Krajskému súdu v Nitre. Po vrátení spisu z Krajského súdu v Nitre dňa 20.05.2015, keď odvolací súd z dôvodu nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Levice vo veci odvolania súdneho exekútora ani nerozhodoval, zostal Okresný súd Levice nečinný až do 29.09.2017, kedy vydal nové rozhodnutie o námietkach proti rozvrhu výťažku z exekučnej dražby. Okresný súd Levice teda vo veci znovu nekonal viac ako dva roky.

Sťažovateľ nesúhlasí s vyjadrením predsedu Okresného súdu Levice, že aj keď je exekučné konanie poznačené určitými obdobiami nečinnosti súdu, tieto boli objektívneho charakteru a nebolo zistené dlhšie obdobie nečinnosti, ktoré by malo subjektívny charakter.

... Sťažovateľ... trvá na tom, že jeho sťažnosť na postup Okresného súdu Levice je dôvodná.

Sťažovateľ týmto zároveň oznamuje, že súhlasí s tým, aby Ústavný súd Slovenskej republiky o prijatej sťažnosti rozhodol bez ústneho pojednávania.“

4. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.

5. Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu (ktorý si ústavný súd zapožičal) ústavný súd zistil takýto priebeh a stav konania vedeného na Okresnom súde Levice pod sp. zn. Er 1635/99:

Dňa 21. júna 1999 na návrh oprávnenej Všeobecnej úverovej banky, a. s. (ďalej len „VÚB“), požiadal súdny exekútor Mgr. Ladislav Bango (ďalej len „súdny exekútor“) o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinným LEXIS, a. s. (ďalej aj „povinný 1“), a S.I.D., s. r. o. (ďalej aj „povinný 2“, spolu aj „povinní“), na vymoženie istiny 38 000 000 Sk spolu s úrokmi z omeškania a trovami exekučného konania.

Dňa 22. júna 1999 okresný súd vydal poverenie č. 5402*004672.

Dňa 8. júla 1999 súdny exekútor podal okresnému súdu návrh na rozhodnutie o námietkach povinných proti upovedomeniu a začatí exekúcie.

Dňa 27. augusta 1999 okresný súd uznesením č. k. Er 1635/99-42 námietkam povinných nevyhovet.

Dňa 28. augusta 1999 povinní podali návrh *„na odklad a následné zastavenie exekúcie“*.

Dňa 14. októbra 1999 súdny exekútor navrhol okresnému súdu nepovoliť odklad exekúcie.

Dňa 16. februára 2000 súdny exekútor podal okresnému súdu návrh na schválenie príklepu pri dražbe nehnuteľností proti povinnému 1.

Dňa 13. marca 2000 okresný súd uznesením č. k. Er 1635/99-56 nepovolil odklad predmetnej exekúcie.

Dňa 28. marca 2000 povinní oznámili okresnému súdu, že sa vzdávajú odvolania proti uvedenému uzneseniu.

Dňa 20. apríla 2000 okresný súd vyzval súdneho exekútora, aby opravil návrh na schválenie príklepu pri dražbe nehnuteľností.

Dňa 2. mája 2000 súdny exekútor doručil okresnému súdu opravený návrh na schválenie príklepu pri dražbe nehnuteľností.

Dňa 4. mája 2000 okresný súd uznesením č. k. Er 1635/99-71 spojil na spoločné konanie veci vedené na okresnom súde pod sp. zn. Er 1635/99 a sp. zn. Er 1641/99 s tým, že vec sa bude viesť pod sp. zn. Er 1635/99, a zároveň schválil príklep udelený pri dražbe nehnuteľností.

Dňa 9. júna 2000 bola okresnému súdu doručená zmluva o vymáhaní postúpenej pohľadávky, v zmysle ktorej VÚB postúpila predmetnú pohľadávku Slovenskej konsolidačnej, a. s.

Dňa 13. júna 2000 bol okresnému súdu doručený návrh súdneho exekútora na rozhodnutie o námietkach proti rozvrhu výťažku z dražby nehnuteľností s návrhom na schválenie rozvrhu z výťažku. Proti rozvrhu výťažku z exekučnej dražby vzniesli námietku účastníci exekučného konania, a to povinný 1, ako aj oprávnená VÚB a účastníci v štádiu konania o rozvrhu Colný úrad Štúrovo a Daňový úrad Levice.

Dňa 17. augusta 2000 Krajský súd v Bratislave uznesením sp. zn. 1 K 109/00 vyhlásil na majetok povinného 1 konkurz. Napadnuté exekučné konanie sa podľa § 14 ods. 1 písm. d) zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov prerušilo.

Dňa 24. marca 2011 bolo okresnému súdu oznámené, že zmluvou o postúpení pohľadávok v predmetnom konaní je oprávnenou osobou VINACO HOLDINGS LIMITED (ďalej len „VINACO“) so sídlom na Cypre.

Dňa 29. marca 2012 VINACO oznámilo okresnému súdu, že Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 1 K 109/00-587 z 24. januára 2012 konkurz vedený na majetok povinného 1 zrušil (uznesenie nadobudlo právoplatnosť 2. marca 2012), a preto žiada o pokračovanie v exekučnom konaní.

Dňa 29. mája 2012 bol okresnému súdu doručený návrh exekútora na zastavenie exekúcie, pretože tak povinný 1, ako aj povinný 2 boli vymazaní z obchodného registra.

Dňa 20. júna 2012 bol okresnému súdu doručený súhlas VINACO so vstupom do exekučných konaní namiesto pôvodného oprávneného.

Dňa 3. júla 2012 okresný súd uznesením č. k. Er 1635/99-194 vyhovel návrhu na zmenu oprávneného. Toto rozhodnutie bolo opravené uznesením č. k. Er 1635/99-198 z 28. augusta 2012, čo sa týka označenia nového oprávneného – VINACO.

Dňa 28. decembra 2012 sa oprávnený VINACO vyjadril k návrhu na zastavenie exekúcie.

Dňa 9. apríla 2013 okresný súd vyzval súdneho exekútora, ako aj VINACO, aby doplnili svoje podania odpoveďami na položené otázky.

Dňa 17. apríla 2013 súdny exekútor reagoval na otázky okresného súdu a oprávnený VINACO tak učinil 23. apríla 2013.

Dňa 5. septembra 2013 bol okresnému súdu doručený návrh na zmenu oprávneného z VINACO na OZETA NEO, a. s., teda na sťažovateľku, na základe zmluvy o postúpení pohľadávok.

Dňa 26. februára 2014 okresný súd uznesením č. k. Er 1635/99-273 vyhovel návrhu na zmenu oprávneného, a tak novou oprávnenou sa stala sťažovateľka. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 3. marca 2014.

Dňa 30. mája 2014 vyšší súdny úradník okresného súdu uznesením č. k. Er 1635/99-282 neschválil rozvrh výťažku z dražby nehnuteľností.

Dňa 30. júna 2014 súdny exekútor podal odvolanie proti uvedenému uzneseniu.

Dňa 10. júla 2014 okresný súd zaslal odvolanie účastníkom konania na vyjadrenie. Tí zaujali stanovisko k tomuto odvolaniu v období od 15. júla 2014 do 6. augusta 2014.

Dňa 18. februára 2015 bol spis predložený Krajskému súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“), aby rozhodol o podanom odvolaní súdneho exekútora.

Dňa 20. mája 2015 bol spis vrátený z krajského súdu „ako bezdôvodne predložený“, pretože vo veci mal proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka rozhodovať sudca súdu prvého stupňa.

Dňa 29. septembra 2017 sudkyňa okresného súdu uznesením č. k. 0 Er 1635/99-353 vyhovelá námietkam proti rozvrhu výťažku z dražby nehnuteľností a neschválila rozvrh výťažku z dražby nehnuteľností.

III.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'účinenie.

7. Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. Er 1635/99 dochádza k porušovaniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

8. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva

(ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie vecí v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

9. Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (napr. II. ÚS 26/95).

10. Pokiaľ ide o právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov súdom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (ako aj podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), pod konaním, v ktorom sa takáto vec prerokováva, je potrebné rozumieť nielen konanie prvostupňového súdu, ale aj konanie odvolacieho a dovolacieho súdu, ďalej konanie v správnom súdnictve, ako aj konanie o výkon rozhodnutia. Tento právny názor ústavného súdu vychádza z toho, že ani ústava a ani procesné predpisy upravujúce činnosť súdov v občianskych a trestných veciach nevynímajú z ich povinnosti konať bez zbytočných prieťahov žiadnu vec, ktorej môže byť poskytnutá súdna ochrana (napr. I. ÚS 56/02, II. ÚS 72/2016).

11. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť vecí, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu vecí) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

11.1 Pokiaľ ide o kritérium zložitosť vecí, ústavný súd konštatuje, že dĺžka posudzovaného konania nebola závislá od právnej alebo skutkovej zložitosti vecí, pretože napadnuté exekučné konanie je z hľadiska zložitosti vecí štandardným konaním tvoriacim frekventovanú súčasť agendy okresných súdov.

11.2 Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priet'ahom. Sťažovateľka sa stala účastníčkou konania 18. septembra 2012 a jej správaním neboli vyvolané zbytočné priet'ahy v napadnutom konaní.

Ústavný súd konštatuje, že v prípade sťažovateľky došlo k procesnoprávnemu nástupníctvu (sukcesii), teda k zmene pôvodného účastníka konania na strane žalobcu, a to na základe singulárnej sukcesie (na základe zmluvy o postúpení pohľadávok). Keďže singulárna sukcesia (na rozdiel od univerzálnej sukcesie) nevyvoláva automaticky aj procesno-právne nástupníctvo (sukcesiu), okresný súd musel o pripustení tejto zmeny rozhodnúť a uznesením č. k. Er 1635/99-194 z 3. júla 2012 vyhovel návrhu na zmenu oprávneného v prospech sťažovateľky. Uznesenie č. k. Er 1635/99-194 v spojení s opravným uznesením č. k. Er 1635/99-198 nadobudlo právoplatnosť 18. septembra 2012. Keďže pri zmene účastníkov nedochádza k vzniku nového procesnoprávneho vzťahu, ale k procesnoprávnemu nástupníctvu do už existujúceho procesnoprávneho vzťahu (m. m. I. ÚS 52/01, IV. ÚS 75/05), ústavný súd nemal pochybnosť o tom, že sťažovateľka môže uplatňovať právo na konanie bez zbytočných priet'ahov aj pre štádium konania, ktoré tejto zmene predchádzalo.

11.3 Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci a predovšetkým konštatuje, že napadnuté konanie bolo od 17. augusta 2000 do 2. marca 2012 prerušené podľa § 14 ods. 1 písm. d) zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov.

Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti (napr. rozhodnutie sp. zn. I. ÚS 162/03) konštatuje, že prerušenie konania možno považovať za prekážku konania. Ak nedôjde k odpadnutiu prekážky prerušeného konania postupom predvídaným zákonom, nemožno v prerušenom konaní vykonávať žiadne procesné úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty účastníkov, a tým aj k naplneniu účelu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy. V prípadoch, keď je konanie prerušené zo zákona, už z povahy veci neprichádza do úvahy, aby v ňom dochádzalo k porušovaniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, pretože

doba, počas ktorej je konanie prerušené, závisí od iných faktorov, konkrétne v danej veci od dĺžky konkurzného konania (IV. ÚS 450/2011).

Vzhľadom na prerušenie napadnutého konania *ex offio* okresný súd nemohol dlhodobo vykonávať v prerušenom konaní žiadne procesné úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty účastníkov, a to až do právoplatnosti uznesenia Krajského súdu v Bratislave č. k. 1 K 109/00-587 z 24. januára 2012, ktorým bol konkurz vedený na majetok povinného 1 zrušený. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 2. marca 2012. Keďže sťažovateľka obdobie pred prerušením konania nenamietala, obdobie, ktoré je predmetom tohto ústavnoprávneho prieskumu, možno vymedziť od 2. marca 2012.

Ústavný súd konštatuje, že okresný súd bol v napadnutom konaní od 23. apríla 2013 do 26. februára 2014 (desať mesiacov) a od 6. augusta 2014 do 29. septembra 2017 (takmer tri roky) bez akýchkoľvek zákonných alebo iných relevantných dôvodov nečinný, resp. jeho postup nebol efektívny a sústredený. Obdobie od 18. februára 2015 do 20. mája 2015, keď bol spis predložený krajskému súdu, aby rozhodol o podanom opravnom prostriedku, bolo treba posúdiť ako neefektívne, keďže odvolací súd musel vrátiť vec okresnému súdu bez rozhodnutia „*ako bezdôvodne predložený*“, pretože vo veci mal proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka rozhodovať sudca súdu prvého stupňa.

Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou tiež pripomína, že nielen nečinnosť, ale aj nesprávna a neefektívna (nesústredená) činnosť všeobecného súdu môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (napr. IV. ÚS 22/02, III. ÚS 103/09).

Uvedená nečinnosť a nesústredená činnosť okresného súdu nie je ničím ospravedlniteľná, pretože počas takmer štyroch rokov súd nevykonával vo veci úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľka ako oprávnená od 3. marca 2014 v predmetnej veci počas súdneho konania nachádza, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy (pozri napr. I. ÚS 41/02). K uvedenej nečinnosti, a teda k zbytočným prietahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci ani správania účastníkov, ale v dôsledku postupu súdu.

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie práva sťažovateľky na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a v čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

12. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľke ústavný súd vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2 prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných prietáhov.

13. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľka požadovala priznať primerané finančné zadosťučinenie vo výške 3 000 €, „*nakoľko okresný súd vo veci riadne nekoná viac rokov, pričom nejde o vec zložitú a nie je potrebné vykonávať žiadne dokazovanie*“.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľku. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať jej aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľky, vzhľadom aj na doterajšiu dĺžku napadnutého konania, považuje za primerané vo výške 1 500 €. Ústavný súd pritom prihliadol na to, že cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je zmiernenie nemajetkovej ujmy, nie prípadná náhrada škody (napr. II. ÚS 67/03), ako aj na skutočnosť, že sťažovateľka je právnickou osobou, ktorá sa stala účastníčkou konania od 3. marca 2014 a v období pred uvedeným dátumom ani nemohla mať prirodzene žiadnu ujmu, ktorá by vyplývala zo zbytočných prietáhov v napadnutom konaní.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil,

je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 3.

14. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľke vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti z 28. júla 2016 a písomné stanovisko k vyjadreniu okresného súdu z 31. októbra 2017). Za dva úkony vykonané v roku 2016 patrí odmena v sume dvakrát po 143 € a režijný paušál v sume dvakrát po 8,58 € a za jeden úkon vykonaný v roku 2017 patrí odmena v sume 147,33 € a režijný paušál v sume 8,84 € (v zmysle § 1 ods. 3 a § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľky predstavujú celkovo sumu 459,33 €, ku ktorej bolo treba pripočítať 20 % DPH, teda sumu 91,86 €, t. j. trovy právneho zastúpenia sťažovateľky predstavujú celkovo sumu 551,19 €.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľky rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto rozhodnutia.

15. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod „právoplatnosťou rozhodnutia“ uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. februára 2018